

Кондратьєв Юрій Григорович

23.10.1953 — 05.09.2023

5 вересня 2023 року передчасно відійшов у вічність Юрій Григорович Кондратьєв — видатний український учений-математик, один з найкращих у світі фахівців у галузі нескінченновимірного аналізу та його застосувань.

Народився Юрій Григорович 23 жовтня 1953 року у Києві, в сім'ї шкільних вчителів. Його батько, інвалід війни, викладав історію та географію, мати — українську мову та літературу. Після закінчення у 1970 році Київської спеціалізованої фізико-математичної школи №145 Юрій вступив на механіко-математичний факультет Київського університету імені Тараса Шевченка, навчання в якому закінчив з відзнакою у 1975 році. У 1975–1978 роках навчався в аспірантурі Київського університету під науковим керівництвом все-світньовідомого ученого-математика Юрія Макаровича Березанського. У 1979 році захистив дисертацію “Узагальнені функції в задачах нескінченновимірного аналізу”, здобувши науковий ступінь кандидата фізико-математичних наук. У 1978–1986 роках продовжував наукову роботу та викладав математичні курси на кафедрі математичного аналізу Київського національного університету, а також вів для студентів гурток “Лінійні топологічні простори” (учасниками цього гуртка були його перші учні Тетяна Цикаленко і Сергій Глоба). У 1987 році захистив дисертацію “Спектральний аналіз нескінченновимірних еліптичних диференціальних операторів”, здобувши науковий ступінь доктора фізико-математичних наук, у 1990 році отримав вчене звання професора. З 1987 по 2004 рік працював в Інституті математики НАН України (спочатку на посаді провідного наукового співробітника відділу функціонального аналізу, який тоді очолював вчитель Юрія Григоровича академік НАН України Ю.М. Березанський, а у 1999 році очолив новостворений відділ математичної фізики), продовжуючи до 1991 року викладацьку роботу у Київському національному університеті та у Київському політехнічному інсти-

туті. Паралельно з роботою в Інституті математики працював у 1991–1997 роках науковим співробітником Університету міста Білефельд (Німеччина), у 1997–2000 роках — науковим співробітником Університету міста Бонн (Німеччина), з 1997 року — директором науково-дослідницького центру ViBoS Університету міста Білефельд. З 2000 по 2007 рік був професором факультету математики Університету міста Білефельд, у 2007–2008 роках працював на факультеті математики в Університеті Рідінга (Велика Британія), з 2008 року отримав посаду повного професора факультету математики Університету міста Білефельд. Також з 2011 року обіймав посаду наукового директора міждисциплінарного центру дослідження складних систем Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова у Києві.

Область наукових інтересів Юрія Григоровича була доволі широкою. Він отримав низку важливих результатів в таких розділах математики, як нескінченновимірний аналіз, теорія узагальнених функцій, спектральна теорія операторів, математична фізика, статистична фізика, стохастичний аналіз, теорія нескінченновимірних стохастичних диференціальних рівнянь тощо. Вивчав, зокрема, класичні та квантові ґраткові та неперервні системи, стохастичну динаміку з нескінченною кількістю частинок, стохастичні методи у математичній фізиці та біології. Є одним із засновників теорії евклідових гіббсових станів. Разом з відомими німецькими математиками С. Альбергером та М. Рьокнером започаткував дослідження на просторах неперервних конфігурацій. Особиста наукова спадщина Ю.Г. Кондратьєва складається з двох монографій та сотень наукових статей. Його іменем названо певні простори основних і узагальнених функцій нескінченної кількості змінних. За суттєвий вклад у розвиток математичної науки Юрія Григоровича було нагороджено у 1998 році Державною премією України в галузі науки і технологій.

Ю.Г. Кондратьєв був членом редколегій низки фахових математичних журналів, що видаються як в Україні, так і за кордоном. Після смерті у 2019 році Юрія Макаровича Березанського очолював редколегію створеного останнім журналу "Methods of Functional Analysis and Topology".

Крім наукової роботи, Юрій Григорович багато часу присвячував викладанню математики для студентів, науково-організаційній роботі, та роботі з учнями. Викладав у різних університетах такі курси, як математичний аналіз, функціональний аналіз, теорія міри, конструктивні методи нескінченновимірного аналізу, комплексний аналіз, вступ до нескінченновимірного аналізу, стохастична динаміка, теорія узагальнених функцій та її застосування, математичні методи статистичної фізики, спектральний аналіз операторів, диференціальні рівняння з частинними похідними тощо, брав участь в організації численних наукових конференцій, організовував наукові семінари та цикли лекцій. Під керівництвом Ю.Г. Кондратьєва захищено кілька десятків кандидатських дисертацій, він був науковим консультантом авторів двох докторських дисертацій. Численні учні Юрія Григоровича успішно працюють у провідних університетах та наукових установах світу.

Світла пам'ять про видатного ученого й талановитого вчителя назавжди залишиться у серцях його учнів, друзів та колег.